

ӨОК 347.6
DOI 10.56525/WTDF5872

СУРРОГАТ АНА БОЛУ ҚҰҚЫҚТЫҚ ҚАТЫНАСТАРЫНДА ДӘРІГЕРЛІК ҚҰПИЯНЫ САҚТАУ

ДЖУМАГАЗИЕВА Г.С.

В. Н. Татищев атындағы Астрахан
мемлекеттік университеті
Ресей Федерациясы,
E-mail: gulnara.dz@mail.ru

*АХМЕТОВА Б.С.

Ш. Есенов атындағы Каспий технологиялар
және инжиниринг университеті
Ақтау қ., Қазақстан
E-mail: bagit.akhmetova@yu.edu.kz

*Корреспондент авторы: bagit.akhmetova@yu.edu.kz

Аңдатпа. Суррогат ана-бұл ең кең таралған және сұранысқа ие жасанды репродуктивтік әдіс. Әрине, бұл адамзат үшін жаңалық емес, бұл халықаралық деңгейде де, ТМД аумағында да осы институттың пайда болу, қалыптасу және даму ерекшеліктерін зерттеудің маңыздылығын білдіреді

Кілт сөздер: балалар, суррогат ана, мемлекет, дәрігерлік құпия, отбасылық құқықтық қатынастар, құқық, келісім-шарт, заңнама, ата-аналар, суррогат ана, отбасы заңнамасы, заңды өкілдер, ана, әке, дәрігер.

Кіріспе. Дәрігерлік құпия институты суррогат ана болу әдісін қолдану аясында бұл әдістің мақсатты қолданылуымен және осы құқықтық қатынастардың субъективтік құрамымен байланысты өзгерістерге ұшырайды. Зерттеу пәні – суррогат ана институтының қызмет ету мәселелерін Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясының нормативтік-құқықтық актілері негізінде салыстырмалы теориялық зерттеу болып табылады.

Бұл мақаланың мақсаты-суррогат ана болу кезіндегі «дәрігерлік құпияны» сақтаудың құқықтық категориясын кешенді зерттеу, Ресей Федерациясы мен Қазақстан Республикасының аумағындағы суррогат ана болуды құқықтық реттеудің ерекшеліктерін анықтау, заңнамалық нормаларды енгізудің теориялық-құқықтық және эмпирикалық аспектілерін сипаттау, сондай-ақ проблемалар мен оларды шешу жолдарын анықтау болмақ.

Суррогат ана әдісін қолданудың қолданыстағы құқық қолдану практикасына талдау жасай отырып, суррогат ана мәселелерін реттейтін Ресей Федерациясы мен ҚР қолданыстағы заңнамасы жетілмеген және көптеген олқылықтар мен қақтығыстарға ие деп айтуға болады. Сонымен қатар, бұл құқықтық олқылықтар азаматтардың заңнамалық деңгейде тікелей бекітілген конституциялық және өзге де құқықтарының бұзылуының басты себебі болып табылатынын атап өту маңызды. Сәйкесінше, Ресей Федерациясының Еңбек кодексінің ережелеріне, «азаматтық хал актілері» туралы федералды заңға және азаматтардың денсаулығын сақтау негіздеріне сәйкес келген жөн, бұл мұндай бұзушылықтарды азайтады.

Зерттеу материалдары және әдістері. Зерттеу диалектиканың қағидалары мен категорияларына, құқықтық шындық танымын кешенді зерттеудің жалпы және жеке ғылыми әдістеріне негізделеді. Жалпы ғылым ретінде сипаттау, талдау және синтездеу,

индукция және дедукция, жіктеу және типология әдістері қолданылды. Жеке ғылыми әдістердің ішінде формальды-логикалық, деректі талдау әдістері қолданылды.

Осыған байланысты генетикалық ата-аналардың негізгі міндеттеріне шарттық міндеттемелерді толық материалдық қолдау жатады, Шарттың бұл тарапының құқықтарына суррогат ана, оның денсаулығы, жүктілікті басқару және т. б. туралы толық ақпарат алу құқығы жатады.

Суррогат ананың құқықтарына келесі факторларды жатқызуға болады: генетикалық ата-аналардың есебінен барлық қажетті медициналық тексерулерден өту, тапсырыс берушілерден бағдарламадан өтуге, жүктілікке және босануға байланысты шығындарға, соның ішінде азық-түлікке, тұрмыстық шығындарға және т.б. қаражат алу.

Нәтижелер және оларды талқылау. Суррогат ана болудың құқықтық қатынастарындағы дәрігерлік құпияны сақтау ерекшеліктерін тікелей зерттемес бұрын, «дәрігерлік құпия» институтының өзіне жалпы сипаттама беру керек. Мысалы, А. А. Ищук медициналық құпияны азаматтың жеке өмір құпиясына құқығын қорғау тұрғысынан қарастырады (оның денсаулығы туралы ақпаратты қорғау құқығын білдіреді).

Ғалым дәрігердің құпиясы пациенттің ақпаратты сақтау құқығын көздейтінін, ал құпия ақпараттың иесі болған медицина қызметкерінің өз міндеттерін атқаруына байланысты оны жария етпеу міндеті туындайтынын атап көрсетеді [1, б. 307].

Өз кезегінде И.В. Уткина мен Г. М. Хамитова дәрігерлік құпия дәрігерлік қызметті білдіретін құрамдас және міндетті бөлік ретінде әрекет етеді деп санайды. Бұл тұжырымдама, зерттеушілер атап өткендей, науқастармен және олардың туыстарымен қарым-қатынас кезінде медицина қызметкерлерінің мінез-құлқының негізгі принциптерін қарастыратын ілім. Дәрігерлік құпия ұғымы деонтологияға (медициналық этикаға) кіретін бірқатар басқа ұғымдардан ерекшеленеді, бұл тұжырымдаманың құқықтық негізі бар: дәрігерлік құпияның сақталуына кепілдік заңнамалық түрде ұсынылады, заңнамалық деңгейде белгілі бір тыйымдар мен жария ету үшін заңды жауапкершілік белгіленеді. [2, б. 350].

Медициналық қызметтің құқықтық тәуекелдері шеңберінде дәрігерлік құпия институтының ерекшеліктерін зерттейтін Ю. Б. Самойлова, и. Г. Березин, Ю. Л. Шепелеваның ғылыми еңбегінде өзгеше көзқарас байқалады. Атап айтқанда, зерттеуші медициналық қызметкерлердің қызметіндегі қауіптердің бірі дәрігердің құпиясын заңсыз ашу болып табылады деп көрсетеді. Сонымен қатар, әр түрлі жағдайларда дәрігердің құпиясын ашқаны үшін қылмыстық жауапкершілікке дейін жауапкершілік қарастырылған [3, б. 112] тиісінше, медициналық құпияны қазіргі ғалымдар әртүрлі көзқарастар негізінде құқықтық және медициналық тұрғыдан қарастырады деген қорытынды жасауға болады.

Айта кету керек, жария етуден заңмен қорғалатын мәліметтер ретінде емдеу және медициналық тексеру кезінде алынған мәліметтер, оның ішінде қазіргі денсаулық жағдайы мен диагнозы ғана емес, сонымен қатар медициналық көмекке жүгіну фактісі де танылады. Медициналық құпияны құрайтын мәліметтерді медициналық көмекке жүтінген азаматтардың өздері, сондай-ақ олардың заңды өкілдері хабарлауға рұқсат ете алады. Сонымен қатар, мұндай келісім жазбаша түрде беріледі.

Сонымен қатар, 02.07.2021 №315-ФЗ федералдық заңмен [4] азаматтардың денсаулығын сақтау негіздері туралы федералдық Заңға өзгерістер енгізілді [5]. Енді азамат медициналық құпияны жария етуге келісімді медициналық араласуға ақпараттандырылған ерікті келісіммен бере алады. Пациенттің келісімі болмаған кезде қол жетімділігі шектеулі ақпаратты хабарлау басқа медициналық ұйымдарға да мүмкін емес, тіпті оны емдеу үшін ақпарат қажет болған кезде пациенттің мүддесі үшін де мүмкін емес. Осылайша, В.В. Радов пен Н.В. Журилов атап өткендей, дәрігерлік құпияны шектеу мәселелері ақпарат пациент пен дәрігердің еркіне қайшы келетін жағдайларда, сондай-ақ дәрігерлік құпияны құрайтын ақпаратты медициналық ұйымнан әртүрлі органдар мен ұйымдар сұраған (талап еткен) жағдайларда туындайды. [6, 142 б.].

Қазақстан Республикасында 7.07.2020 жылғы № 360-VI «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Кодекске сәйкес медицина қызметкерінің құпиясын құрайтын мәліметтерді оқыту, кәсіптік, қызметтік және өзге де міндеттерді орындау кезінде белгілі болған адамдардың жария етуіне жол берілмейді:

- медициналық көмекке жүгіну фактісі туралы ақпарат
- адамның денсаулық жағдайы,
- оны тексеру және (немесе) емдеу кезінде алынған өзге де мәліметтер [7].

ВР емдеу әдісі болып табылатындығына байланысты (бұл туралы № 803н [8] бұйрықта нақты айтылған, дәрігерлік құпия режимі ВРТ-ға қатысты туындайтын қатынастарға да қолданылады. ВРТ жекелеген түрлеріне қатысты бұл бөлек қарастырылуы керек құқықтық жағдайларды тудырады.

Сонымен, осы аспектіде суррогат ана болу кезінде пайда болатын құқықтық қатынастардың бірегей субъективті құрамы мен мақсаты бар екеніне назар аудару керек. Бұл құқықтық қатынастар генетикалық ата-аналар мен суррогат ана арасында үнемі ақпарат беруді талап етеді, оған соңғысының денсаулығы туралы барлық ақпарат кіреді. Тиісінше, мұндай ақпарат алмасуға қолданылатын құқықтық режим туралы мәселе туындайды.

Егер заң шығарушы тарапынан суррогат анаға жеткілікті абстрактілі талап болса, ол денсаулығының қанағаттанарлық жай-күйін куәландыратын медициналық қорытындыға ие болса, онда генетикалық ата-аналар тарапынан (шарт шеңберінде) суррогат анаға жоғары талаптар қойылуы мүмкін, бұл, әрине, заңнамалық реттеуден тыс қалады.

Мысалы, көп жағдайда суррогат анадан денсаулық жағдайы туралы толық ақпарат беру талап етіледі және бір медициналық қорытынды жеткіліксіз. Егер суррогат анаға үміткер мұндай мәліметтерді ұсынудан бас тартса, ол қаралмауы және тиісінше шарт жасасудан бас тартуы мүмкін.

Сондай-ақ, суррогат ана туралы Шартқа байланысты суррогат ана жүктілік кезінде генетикалық ата-аналарға өзінің денсаулығы, тексеру нәтижелері және т.б. туралы ақпарат беруі керек екенін атап өтуге болады.

Бұрын айтылғандай, суррогат ана бедеулікті емдеу әдісі ретінде әрекет етеді, сәйкесінше, кез-келген басқа емдеу сияқты, медициналық құпияны сақтау принципін қамтиды. Сонымен қатар, осы институтқа қатысты дәрігерлік құпия туралы ережелер нақты реттелмеген. Қолданыстағы заңнамаға сәйкес әр азаматтың медициналық құпияны сақтауға ажырамас құқығы бар екенін ескере отырып, суррогат ана институты осы аспектіде жеке көзқарас пен тәуелсіз құқықтық реттеуді қажет етеді деп айтуға болады.

Азаматтардың денсаулығын сақтау негіздерінің 13-бабына сәйкес [10], дәрігерлік құпия келесі ақпаратты құпия сақтауды білдіреді:

- азаматтың оған тиісті көмек көрсету үшін медициналық мекемелерге жүгінгені туралы деректер;

- азаматқа қандай диагноз қойылғандығы туралы ақпарат;

- жүргізілген медициналық тексеру нәтижесінде алынған басқа да мәліметтер [11, б. 14]. Дәрігерлік құпияны сақтау жөніндегі міндетті бекітетін ережелер бұзылған жағдайда, кінәлі адам үшін қылмыстық іске дейін заңды жауапкершілік көзделеді. Сонымен бірге, осы норманы талдай отырып, мысалы, суррогат ана болудың құқықтық қатынастары тұрғысынан осы құқықтық қатынастардың әр субъектісі үшін жеке қарастырылуы керек тәуелсіз медициналық құпия туралы айтуға болады деген қорытынды жасауға болады. Басқаша айтқанда, дәрігерлік құпия келесі тұлғаларға қатысты қолданылуы керек:

- суррогат анаға;

- 1 генетикалық ата-анаға;

- 2 генетикалық ата-анаға.

Тиісінше, әрбір медициналық құпия басқалардан оқшаулануы керек. Әрине, осы тұрғыда суррогат ана дизайнының қарастырылып отырған нормасының қарама-

қайшылығы туралы айтуға болады, онда жоғарыда аталған субъектілердің денсаулығы туралы барлық ақпаратты қамтитын толық ақпарат алмасады.

Суррогат ана болу кезінде суррогат ананың денсаулығы ерекше маңызды, өйткені туылмаған баланың денсаулығы оған байланысты. Осылайша, суррогат ананың денсаулығын тиісті деңгейде сақтау-бұл суррогат ананың қажетті атрибуты-бұл баланың толыққанды дамуы мен туылуы үшін қажет. Тиісінше, генетикалық ата-аналардың осы мәселеге қатысты алаңдаушылығын және суррогат ананың денсаулық жағдайы туралы тиісті ақпарат беру талаптарының болуын түсінуге болады.

Бұдан әрі азаматтардың денсаулығын сақтау негіздерінің тағы бір нормасын атап өткен жөн, атап айтқанда, осы құқықтық актінің 13 – бабының 4-бөлігі, онда дәрігерлік құпияны сақтамауға мүмкіндік беретін жағдайлар көрсетілген. Мысалы, оларға мыналар жатады:

- объективті жағдайларға байланысты өз еркін білдіру мүмкіндігінен айырылған азаматқа медициналық тексеру және емдеу жүргізу;

- егер жаппай уланудың, жұқпалы аурулардың және т. б. таралу қаупі болса.;

- соттың немесе тергеу органдарының шешімі бойынша және т. б.

Қазақстан Республикасында кодекстің 273-бабына сәйкес мәліметтерді тұлғаның келісімінсіз ұсынуға мынадай жағдайларда жол беріледі:

- өзінің жағдайына байланысты өз еркін білдіре алмайтын адамды тексеру және емдеу

- айналасындағыларға қауіп төндіретін аурулардың таралу қаупі төнген кезде, оның ішінде қан, оның компоненттері, ағзаларды (органның бір бөлігін) және (немесе) тіндерді (тіннің бір бөлігін) трансплантациялау кезінде;

- тергеу немесе сот талқылауын жүргізуге байланысты анықтау және алдын ала тергеу органдарының, прокурордың, адвокаттың және (немесе) соттың сұрау салуы бойынша;

- кәмелетке толмаған немесе әрекетке қабілетсіз адамға оның заңды өкіліне хабарлау үшін медициналық көмек көрсету қажет болғанда;

- Қазақстан Республикасы азаматының денсаулығына зиян құқыққа қайшы әрекеттер нәтижесінде келтірілді деп пайымдауға негіз бар;

- адамның психикалық ауытқулары мен жыныстық зорлық-зомбылыққа бейімділігін анықтау;

- медициналық қызмет көрсету сапасына мемлекеттік бақылау жүргізу кезінде

Медициналық құпияны бұзуға мүмкіндік беретін жағдайлардың тізімі жабық және басқа жағдайлармен толықтырылмайтындығына назар аудару маңызды. Осылайша, заңнама суррогат ана туралы шарттың тараптары арасында денсаулық жағдайы туралы деректерді заңды түрде алмасуды тікелей көздемейді.

Осы аспектіде азамат өзінің денсаулығына қатысты дәрігерлік құпияны жария етуге және осы ақпаратты өзге субъектілерге беруге жазбаша келісім білдіре алатынын көрсететін сол баптың 3-бөлімін де көрсету дұрыс болып көрінеді. Тиісінше, дәл осы норма аясында суррогат ана туралы шартта екі тараптан да осындай келісім көрсетілуі керек деп айтуға болады.

Сонымен қатар, қазіргі заңи доктринада суррогат ана туралы келісім жасасу фактісі генетикалық ата-аналарды суррогат ананың медициналық құпиясына және керісінше жіберуге негіз болуы керек деген пікір бар. Мысалы, Г. Ю. Федорова егер суррогат ана бедеулікті емдеу әдісі ретінде әрекет етсе, онда суррогат пациент ретінде емес, бедеулік жұпты емдеуді жүзеге асыратын делдал ретінде қарастырылатынын атап өтті.

Осыған байланысты, автор генетикалық ата-аналар міндетті түрде суррогат ананың медициналық құпиясына емделуге қажетті дәрежеде қол жеткізуі керек деп санайды. Бұл ретте Г.Ю. Федорова мұндай қол жеткізу үшін тиісті шартта көрсетілген генетикалық ата-ана мен суррогат ананың құқықтық қатынастарының фактісі ғана қажет екенін атап көрсетеді. [12, б. 225]

Г. Ю. Федорованың ұстанымына сүйене отырып, суррогат ана болу кезіндегі медициналық құпияны ашу процесі келесі аспектілермен сипатталатынын қорытындылауға болады:

1) ол бақыланатын болады (дәрігерлік құпия тек белгілі бір адамдар тобына белгілі болады);

2) міндетті сипатқа ие болады (дәрігерлік құпияға рұқсат беру мүмкіндігі болмаған жағдайда, генетикалық ата-ана мен суррогат ана арасындағы құқықтық қатынастар мүмкін болмайды. Басқаша айтқанда, дәрігерлік құпияны жария етуге тыйым салу суррогат ана туралы шарт жасасудан бас тартуға негіз болады);

3) ол барабар болады (бұл, ең алдымен, медициналық құпияны жария ету суррогат ана туралы шартты орындау үшін қажетті шамада орындалатындығымен көрінеді).

Жоғарыда айтылғандарды ескере отырып, біздің ойымызша, Ю. Федорованың көзқарасы өте орынды. Суррогат ана туралы құқықтық қатынастарда дәрігерлік құпия институтын қолданудың тағы бір проблемалық аспектісі ретінде көбінесе бедеулікпен емделетін және оған қатысты дәрігерлік құпия жұмыс істеуі керек пациентті анықтау мүмкін емес. Мысалы, егер жалғызбасты әйел осы әдіске жүгінсе, онда, тиісінше, бұл жағдайда сұрақтар туындамайды, алайда, егер ерлі-зайыптылар (жұбайы мен жұбайы) медициналық ұйымға жүгінсе, онда олардың қайсысы пациент болатыны туралы айту қиын.

Азаматтардың денсаулығын сақтау Негіздерінің 2-бабына сәйкес емдеу (медициналық араласу) бір адамға қатысты жүргізіледі. Суррогат ана болу аясында пациентті анықтау өте қиын екенін ескере отырып (өйткені суррогат ана болудың мәніне сүйене отырып, генетикалық ата-аналардың екеуі де пациент ретінде әрекет етуі керек), мұндай құқықтық қатынастарда медициналық құпия институты айтарлықтай реформаға ұшырайды деген қорытынды жасауға болады.

ҚР заңнамасы бедеулік неке мәселесін шешуге мүмкіндік береді, бірақ этикалық және құқықтық сипаттағы шешілмеген мәселелер әлі де бар. Сонымен, біздің заңнамада, орыс тілінен айырмашылығы, суррогат ана қызметін тек ерлі-зайыптылар ғана пайдалана алады, жалғызбасты адамдар медициналық көрсетілімдер болса да, қызметтің бұл түрін пайдалана алмайды.

Қазіргі қоғамның дамуы жағдайында қоғамның әрбір қызметіне жаңа цифрлық мүмкіндіктердің серпінді енгізілуі орын алады және медицина саласы да ерекшелік емес деген мәселе ерекше назар аударуға лайық. Ақпараттық базаларды қалыптастыру, электрондық тасымалдағыштарды пайдалану және т. б. мұның бәрі бір жағынан ұйымдардың жұмыс істеуі үшін қолайлы жағдай туғызады, ал екінші жағынан – дәрігерлік құпияны білдіретін ақпараттың жоғалу қаупін арттырады. Тиісінше, медициналық құпия институты оны жалпы түсінуде де, суррогат ана аясында да жетілдіруді қажет етеді.

Осылайша, медициналық құпия-бұл басқа субъектілерге берілмейтін азаматтың денсаулық жағдайы туралы ақпарат жиынтығы. Дәрігерлік құпияны жария еткені үшін заңды жауапкершілік көзделеді.

Суррогат ана институтының өзіндік ерекшеліктері бар, олар оның субъективті құрамы мен мақсатына байланысты көрінеді. Басқаша айтқанда, суррогат ана шеңберінде медициналық құпияны пайдалану кезінде көптеген қиындықтар мен құқықтық қақтығыстар туындайды. Біздің ойымызша, қолданыстағы практикалық проблемаларды жою мақсатында суррогат ана туралы шарт жасасу кезінде туындайтын құқықтық қатынастарға қатысты дәрігерлік құпияны қолданудың дербес құқықтық тетігін әзірлеу қажет.

Атап айтқанда, дәрігерлік құпияны жария ету үшін негіз – суррогат ана туралы шарт жасасу қажет, бұл факт ретінде шарт тараптарына Шарт талаптарын орындау үшін қажет шамада өзге тараптың денсаулық жағдайы туралы ақпарат алуға мүмкіндік беретін мән-жай болып табылады. Біздің ойымызша, бұл суррогат ана институтын іске асыру кезінде көптеген мәселелерді шешуге мүмкіндік береді.

Қорытынды. Осылайша, суррогат ана туралы шарт жасасу кезінде туындайтын құқықтық қатынастарға қатысты дәрігерлік құпияны қолданудың дербес құқықтық тетігін әзірлеу қажет. Мысалы, медициналық құпияны жария етудің негізі ретінде – суррогат ана туралы шарт жасасуды белгілеген жөн, бұл суррогат ана институтын іске асыру кезінде көптеген мәселелерді шешуге мүмкіндік береді.

Суррогат ана мәселелері бойынша жеткілікті теориялық зерттеулердің болмауы мәселесіне ерекше назар аудару қажет. Ең алдымен, бұл институтты жеке реттеудің құқықтық базасы болмауына байланысты, бұл ғылыми талдауды толық көлемде жүргізуге мүмкіндік бермейді. Сонымен қатар, таңдалған тақырып бойынша ғылыми зерттеулерді жалғастыру өте маңызды, бұл бар проблемаларды анықтауға, оларды шешу жолдарын анықтауға мүмкіндік береді және суррогат ана институтын реттеудің тиімді заңнамалық тетігін қалыптастыруға ықпал етеді.

ӘДЕБИЕТТЕР

1. Ишук А.А. Понятие «врачебная тайна» и право на ее разглашение // Россия в XXI веке: стратегия и тактика социально-экономических, политических и правовых реформ. - 2020. - С. 307.
2. Уткина И.В., Хамитова Г.М. Юридические аспекты врачебной тайны // Актуальные проблемы управления здоровьем населения. - 2019. - С. 350.
3. Самойлова Ю.Б., Березин И.Г., Шепелева Ю.Л. Правовое регулирование разглашения врачебной тайны в свете законодательных новелл 2021 года // Южно-российский журнал терапевтической практики. - 2022. - Т. 3. - № 1. - С. 112.
4. Федеральный закон от 02.07.2021 № 315-ФЗ «О внесении изменений в Федеральный закон «Об основах охраны здоровья граждан в Российской Федерации» // «Российская газета», № 147 - 148, 07.07.2021.
5. Федеральный закон от 21.11.2011 № 323-ФЗ (ред. от 11.06.2022, с изм. от 13.07.2022) «Об основах охраны здоровья граждан в Российской Федерации» // «Российская газета», № 263, 23.11.2011.
6. Радов В.В., Журилов Н.В. Проблемы права в регламентации врачебной тайны // Медицинское право: теория и практика. - 2020. - Т. 6. - № 2 (12). - С. 142.
7. Кодекс Республики Казахстан от 7 июля 2020 года № 360-VI «О здоровье народа и системе здравоохранения» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 03.09.2023 г.)
8. Приказ Минздрава России от 31.07.2020 № 803н «О порядке использования вспомогательных репродуктивных технологий, противопоказаниях и ограничениях к их применению» (Зарегистрировано в Минюсте России 19.10.2020 № 60457) // Официальный интернет-портал правовой информации <http://www.pravo.gov.ru>, 19.10.2020.
9. Федеральный закон от 21.11.2011 № 323-ФЗ (ред. от 11.06.2022, с изм. от 13.07.2022) «Об основах охраны здоровья граждан в Российской Федерации» // «Российская газета», № 263, 23.11.2011.
10. Крюкова Е.С. Врачебна тайна в аспекте охраны генетической информации // Правовое государство: теория и практика. - 2021. - № 2 (64). - С. 14.
11. Федорова Г.Ю. Врачебная тайна в правоотношениях суррогатного материнства // Молодой ученый. - 2017. - № 23 (157). - С. 225.

Джумагазиева Гульнара Сарсенбаевна
Астраханского государственного университета имени В.Н.Татищева
Российская Федерация

Ахметова Багит Сундетовна
Каспийского университета технологий и инжиниринга им. Ш.Есенова
г.Актау, Казахстан

СОХРАНЕНИЕ ВРАЧЕБНОЙ ТАЙНЫ В ПРАВООТНОШЕНИЯХ СУРРОГАТНОГО МАТЕРИНСТВА

Аннотация. Суррогатное материнство – это самый распространенный и востребованный метод ВРТ. Безусловно, он не является новым для человечества, что подразумевает целесообразность изучения особенностей зарождения, формирования и развития этого института, как на международном уровне, так и на территории СНГ

Ключевые слова: дети, суррогатное материнство, государство, врачебная тайна, семейные правоотношения, право, договор, законодательство, родители, суррогатная мать, семейное законодательство, законные представители, материнство, отцовство, врач.

Dzhumagazieva Gulnara Sarsenbayevna
Astrakhan State University named after V.N.Tatishchev
Russian Federation

Akhmetova Bagit Sundetovna
Caspian University of Technology and Engineering named after Sh.Yesenov
Aktau, Kazakhstan

THE PRESERVATION OF MEDICAL SECRECY IN THE LEGAL RELATIONS OF SURROGACY

Annotation. Surrogacy is the most common and in-demand method of ART. Of course, it is not new to mankind, which implies the expediency of studying the peculiarities of the origin, formation and development of this institution, both at the international level and in the CIS

Keywords: children, surrogacy, state, medical secrecy, family relations, law, contract, legislation, parents, surrogate mother, family legislation, legal representatives, motherhood, fatherhood, doctor.